

SAMOSTOJNI PODJETNIK POSAMEZNIK

1. Splošno o samostojnem podjetniku

1. samostojni podjetnik posameznik je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost,
2. za samostojnega podjetnika veljajo povsem enake vsebinske značilnosti kot za gospodarske družbe,
3. samostojni podjetnik je lahko **le posamezna fizična oseba**,
4. **več podjetnikov se lahko združi** v eno od gospodarskih družb in ne obstaja posebna družba več podjetnikov; pri tem podjetniki sklenejo med seboj posebno civilnopravno societetno pogodbo, ki pa ne ustvari novega pravnega subjekta in še nadalje vsak podjetnik nastopa samostojno v pravnem prometu.

2. Ureditev in opredelitev samostojnega podjetnika

5. za podjetnika se smiselno uporabljajo določbe ZGD:
 1. o dejavnosti;
 2. o firmi;
 3. o sedežu;
 4. o podružnici;
 5. o prokuri;
 6. o poslovni skrivnosti.
6. posebno ureditev ima ZGD za podjetnika, katerega **podjetje ustreza merilom za srednje in velike družbe**, saj se zanj smiselno uporabljajo tudi določbe ZGD o poslovnih knjigah in o sodnem registru, **ne uporabljajo pa se določbe o prigravitvi in ne določba o vodenju poslovnih knjig.**

3. Firma samostojnega podjetnika

1. Sestavine firme

1. ime in priimek podjetnika,
2. označbo dejavnosti,
3. skrajšano označbo, da gre za samostojnega podjetnika (s.p.),
4. morebitne dodatne sestavine

2. Uporaba imena in priimka bivšega podjetnika

3. če podjetnik podjetje proda ali vloži v družbo, lahko kupec ali družba še naprej uporablja v firmi tudi ime in priimek podjetnika, le če ta izrecno soglaša; če podjetnik umre, lahko podjetnikov dedič, ki nadaljuje zapustnikovo podjetje, v firmi tega podjetja še naprej uporablja tudi ime in priimek zapustnika

4. Skrajšana firma

5. podjetnik lahko uporablja tudi skrajšano firmo, ki vsebuje vsaj njegovo ime, priimek in označbo s.p.

6. Navedba prebivališča

7. navedba prebivališča ima podoben pomen kot navedba sedeža pri pravni osebi (navajanje polnega imena in prebivališča podjetnika je za pravni promet bistveno zaradi uveljavljanja odgovornosti za obveznosti iz njegovega poslovanja)
8. na vseh sporočilih, ki jih podjetnik pošlje določenemu naslovniku, mora biti poleg celotne firme in prebivališča podjetnika naveden tudi organ, pri katerem je podjetnik prijavljen, in opravilna številka prijave.

4. Odgovornost podjetnika za obveznosti

7. položaj podjetnika glede odgovornosti za obveznosti iz poslovanja obrata je podoben položaju družbenika pri d.n.o.,
8. podjetnik odgovarja za obveznosti iz poslovanja obrata z vsem svojim premoženjem, gre za **osebno, samostojno, neposredno odgovornost podjetnika**, ki nima značaja solidarne odgovornosti, saj obrat nima statusa pravne osebe,
9. **ločitev podjetnikovega zasebnega premoženja od premoženja, ki je organizirano v podjetniškem obratu**, za upnika nima bistvenega pomena, saj je podjetnik odgovarja upnikom z vsem svojim premoženjem, je pa ta ločitev pomembna zaradi davčnih predpisov in zaradi dolgov, ki jih posameznik ustvari kot zasebnik in ne kot gospodarski subjekt.

5. Priglasitev pri davčnem organu

10. podjetnik **lahko začne opravljati dejavnost na podlagi prijave** pri organu, pristojnem za javne prihodke,
11. priglasitev je pisna in vsebuje:
 1. označbo obrata in njegov sedež (firma, dejavnost, opis podjetja);
 2. ime podjetnika in njegovo prebivališče;
 3. dokazilo, da podjetnik izpolnjuje vse pogoje za opravljanje dejavnosti (praviloma akt pristojnega upravnega organa).

12. Vpisnik podjetnikov

1. organ, pristojen za javne prihodke, **vodi vpisnik podjetnikov**, ki je javen,
2. ko pristojni organ ugotovi, da obstajajo materialni in formalni pogoji za pridobitev statusa podjetnika, vroči podjetniku overjeni priglasitveni list za prijavo in s tem ta pridobi status samostojnega podjetnika (**normativni sistem ustanavljanja** - tudi za podjetnika velja normativni sistem ustanavljanja gospodarskih subjektov, saj ni potrebno dovoljenje kakšnega organa, da bi fizična oseba pridobila status podjetnika).

13. Srednji in veliki podjetniki

3. podjetniki, ki ustrezajo merilom za srednje ali velike družbe, se ne vpisujejo v vpisnih pri davčnem organu, ampak enako kot vse ostale gospodarske družbe v sodni register
4. srednji in veliki podjetniki so tisti, ki presegajo vsaj dve od naslednjih meril (52.č.ZGD):
 4. 1. povprečno število zaposlenih v zadnjem letu je več od 50,
 5. 2. čisti prihodki od prodaje v zadnjem poslovnem letu presegajo 1 milijardo SIT,
 6. 3. vrednost aktive ob koncu poslovnega leta presega 500 mio SIT

14. Podružnice

5. **podjetnik lahko ima podružnice**, ki so krajevno ločene od sedeža obrata,
6. podružnice je treba priglasiti pristojnemu organu.

6. Priglasitev prenehanja poslovanja

15. podjetnik priglasí **prenehanje poslovanja organu, pristojnemu za javne prihodke**,
16. podjetnik mora vsaj 3 mesece pred prijavo prenehanja poslovanja na primeren način (s pismi upnikom, v sredstvih javnega obveščanja, v poslovnih prostorih) **objaviti, da bo prenehal poslovati** ter ob tem navesti tudi dan prenehanja poslovanja,
17. opustitev poslovanja ni vezana na posebne pogoje in lahko štejemo, da je podjetnik prenehal z dejavnostjo z dnem, ko je v skladu z ZGD priglasil prenehanje poslovanja pristojnemu

organu,

18. enaka dolžnost smiselno velja tudi za **podjetnika, ki namerava podjetje prodati** ali ga vložiti v družbo.

OBRT

7. **Ureditev in opredelitev obrti**
9. Obrtni zakon določa **obrt** kot **način opravljanja dejavnosti**.
 7. **Obrtna dejavnost** je pridobitna dejavnost in je določena v listi obrtnih dejavnosti, ki jo določi Vlada RS z uredbo.
 8. **Obrti podobna dejavnost** je pridobitna dejavnost, ki se opravlja na način, ki je obrti podoben in je določena v listi obrti podobnih dejavnosti, ki jo določi Vlada RS z uredbo.
 9. **Dejavnost domače in umetne obrti** je dejavnost, za katero sta značilna enostaven način dela s pretežnim ročnim delom in umetniško in oblikovalsko ustvarjanje. Za dejavnosti domače in umetne obrti veljajo posebni zakonski pogoji.
10. Obrtna dejavnost in obrti podobna je tista, za katero veljajo te **značilnosti**:
 10. da gre za proizvodno ali storitveno dejavnost na podlagi **individualnih naročil**,
 11. **da se opravlja proizvodnja le v majhnih serijah ter**
 12. da serijska proizvodnja ne obsega pretežnega dela dejavnosti,
 13. da se uporabljajo stroji, orodja in tehnične naprave, ki so primerne za opravljanje dejavnosti in da **nimajo značilnosti tekočih trakov ali avtomatiziranega delovnega procesa**.
11. **Obrtni register**
12. obrtna zbornica Slovenije vodi obrtni register, v katerega vpiše fizične in pravne osebe, ki opravljajo obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost ter dejavnost domače in umetne obrti in osebo oz. osebe, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dejavnosti,
13. obrtni register je javna knjiga.
14. **Obrtno dovoljenje in vpis v obrtni register**
15. pravica do opravljanja obrtne dejavnosti, obrti podobne dejavnosti ter dejavnosti domače in umetne obrti se pridobi na podlagi obrtnega dovoljenja in vpisa v obrtni register,
16. obrtno dovoljenje je **dokazilo o izpolnjevanju pogojev** za opravljanje dejavnosti, ki ga lahko **pridobi s.p. ali gospodarska družba**, če izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta zakon.
17. **Pogoji za OD za opravljanje obrtne dejavnosti**
 14. mojstrski naziv,
 15. dokazilo o izpolnjevanju predpisanih minimalnih pogojev za opravljanje dejavnosti.
18. **Pogoji za OD za opravljanje obrti podobne dejavnosti**
 16. dokončana ustrezna poklicna šola oz. opravljen preizkus strokovne usposobljenosti za opravljanje dejavnosti ali strokovna izobrazba V., VI. ali VII. stopnje, ki daje ustrezna strokovna oz. praktična znanja za obrt,
 17. dokazilo o izpolnjevanju predpisanih minimalnih pogojev za opravljanje dejavnosti.
19. **Minimalni pogoji za opravljanje obrtne in obrtni podobne dejavnosti**
 18. **minimalni tehnični in drugi pogoji**, ki se nanašajo na poslovni prostor, funkcionalno zemljišče in druge zunanje površine, opremo in naprave,
 19. **minimalni sanitarno-zdravstveni pogoji**, ki se nanašajo na poslovni prostor, funkcionalno zemljišče in druge zunanje površine, opremo, naprave in osebe, ki neposredno delajo v obratovalnici,
 20. **minimalni pogoji glede zunanjih površin** (funkcionalno zemljišče in druge zunanje površine).

20. Obrtno dovoljenje pridobi **nosilec obrtne dejavnosti** kot posameznik, lahko pa tudi:
21. **s. p.**, če zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje pogoje
 22. **d. n. o. in d. o. o.**, če zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje pogoje ali če te pogoje izpolnjuje vsaj eden od družbenikov,
 23. **k. d.**, če zaposluje vsaj eno osebo, ki izpolnjuje pogoje ali če jih izpolnjuje vsaj eden od komplementarjev,
 24. **d.d.**, če vsaj eden od članov posloводства ali pri njej zaposlena oseba izpolnjuje ta pogoj.
21. **Obrtno dovoljenje izda Obrtna zbornica Slovenije (OZS)**
22. vanj se vpišejo obrtna dejavnost, nosilec obrtne dejavnosti ter drugi potrebni podatki,
23. na podlagi izdanega obrtnega dovoljenja OZS po uradni dolžnosti vpiše subjekt **v obrtni register**.
24. **Prenehanje veljavnosti obrtnega dovoljenja**
25. z odjavo iz obrtnega registra (fizična ali pravna oseba se je dolžna v 8 dneh po prenehanju opravljanja dejavnosti odjaviti iz obrtnega registra in vrniti obrtno dovoljenje) ali
26. z odvzemom (OZS odvzame obrtno dovoljenje in opravi izbris iz obrtnega registra, če ugotovi, da fizična ali pravna oseba
1. ne izpolnjuje pogojev ali da
 2. opravlja dejavnost v nasprotju z obrtnim dovoljenjem ali
 3. če pristojno častno razsodišče ali OZS ugotovita hujšo kršitev dobrih poslovnih običajev,
 4. če ugotovi nestrokovnost pri opravljanju dejavnosti.